

Донбаська державна машинобудівна академія

Силабус навчальної дисципліни «Загальна теорія підготовки спортсменів» на 2025 / 2026 навчальний рік

Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	А7 Фізична культура і спорт.
ОПП	Фізична культура і спорт.
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський).
Форма навчання	денна форма
Семестр, в якому викладається дисципліна	Семестр: 5
Статус дисципліни	обов'язкова
Обсяг дисципліни	120 годин (4,0 кредитів ЕКТС)
Мова викладання	українська
Оригінальність навчальної дисципліни	авторський курс
Факультет	Інтегрованих технологій і обладнання
Кафедра	фізичного виховання і спорту
Розробник	Приймак Анна Юріївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту.
Викладач, який забезпечує проведення лекційних занять	Приймак Анна Юріївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту
Викладач, який забезпечує проведення практичних/лабораторних занять	Приймак Анна Юріївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Забезпечення: проектор, ноутбук.
Лінк на дисципліну	Посилання на розроблений електронний курс: http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1420

Кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
120	30	30	-	60	Іспит

Опис навчальної дисципліни.

Предмет навчання	Вивчення навчальної дисципліни є сучасні уявлення вітчизняних та закордонних спеціалістів про сучасну систему знань підготовки спортсменів, а також методи, закономірності і принципи спортивного тренування.

Мета дисципліни	Метою дисципліни «Загальна теорія підготовки спортсменів» є забезпечення ґрунтовного володіння майбутніми фахівцями у сфері фізичної культури і спорту і набуття необхідних знань, умінь та навичок стосовно технології підготовки спортсменів вищих досягнень, котрі базуються на сучасних досягненнях провідних вітчизняних і закордонних вчених та світової практики; формування у студентів фундаментальних знань стосовно сутності спорту як соціального явища та основ підготовки спортсменів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<i>Програмні результати навчання (ПРН):</i> - здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв’язання існуючих проблем; - показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення; - засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег; - здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами; - здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організацій й проведення спортивних змагань; - визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом; - знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	<i>Загальні компетентності:</i> - здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій; - здатність працювати в команді; - навички міжособистісної взаємодії; - здатність бути критичним і самокритичним; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <i>Спеціальні компетентності:</i> - здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості; - здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях; - здатність зміцнювати здоров’я людини завдяки використанню рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя; - здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини; - здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми; - здатність до безперервного професійного розвитку.

Навчальна логістика	<i>Зміст дисципліни:</i> Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1. Загальні основи системи спортивного тренування (методи, закономірності, принципи та види спортивного тренування). 2. Побудова тренувального процесу (мікро -, мезо -, макро-цикли в спортивному тренуванні, відбір та самостійна робота).. Завдання курсу: 1. <i>Методичні:</i> викласти теоретичні та методологічні основи системи змагань в спорті та основи змагальної діяльності спортсменів. 2. <i>Пізнавальні:</i> сформулювати поняття важливості цілеспрямованого вибору фактору та методики його застосування, що складає сутність сучасної підготовки спортсменів, а саме: морфологічні, фізіологічні, біохімічні, біомеханічні, загально- і спеціально-педагогічні аспекти, що складають загальнонауковий фундамент системи підготовки кваліфікованих спортсменів. 3. <i>Практичні:</i> навчити застосовувати на практиці знання про методики фізичної, технічної, тактичної, психічної, теоретичної та інтегральної підготовки спортсменів; методиками контролю та моделювання в спорті; системою управління підготовкою спортсменів високої кваліфікації; системою відбору у збірні команди. Види занять: лекційні/практичні. При вивченні навчальної дисципліни «Загальна теорія підготовки спортсменів» використовуються наступні методи навчання: <i>Словесні:</i> лекції, доповіді, повідомлення, дискусії, бесіди, дидактичне тестування; <i>Наочні:</i> демонстрація з залученням мультимедійних проекторів, презентації, відеоматеріалів. <i>Практичні:</i> різні види вправляння, виконання графічних робіт, проведення експерименту; <i>Репродуктивний</i> – в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком; <i>Метод проблемного викладу. Частково-пошуковий або евристичний. Дослідницький.</i>
Пререквізити	Навчальна дисципліна Загальна теорія підготовки спортсменів вивчається одночасно з такими взаємопов'язаними між собою дисциплінами, як Теорія і методика викладання обраного виду спорту, Теорія і методика викладання спортивних ігор (футбол), Загальна і спортивна психологія, Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол) та блоку вибіркового компонентів ОП: Практикум (спортивна акробатика, волейболу, футболу).
Постреквізити	Передбачає можливість використання отриманих знань у процесі вивчення освітніх компонентів, таких як: Теорія і методика викладання обраного виду спорту, Курсова робота, Теорія і методика дитячо-юнацького спорту, Виробнича (тренерська та за профілем майбутньої роботи) практика.

Політика курсу	Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.
Оцінювання досягнень	При оцінюванні знань студентів з навчальної дисципліни «Загальна теорія підготовки спортсменів» формується з двох складових з коефіцієнтом 0,5 кожна. <i>Перша складова.</i> Оцінюється поточна успішність: дидактичне тестування або письмова самостійна робота проводиться протягом семестру проводиться 2 рази. Максимальна сума за тестування – 60 балів. Захист реферату – 25 балів, виступ з доповіддю або підготовка презентації – 15 балів. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів. За кожне заняття студент може набрати до «4» бали – за відповідь на питання практичного заняття (тестування, письмова самостійна робота). Усна відповідь на питання практичного заняття оцінюється у «4» бали: 4 бали – студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує; 3 бали – студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей; 2 бали – студент засвоїв матеріал на репродуктивному рівні (переказування), приймає активну участь у роботі, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок; 1 бал – студент, який невпевнено переказує матеріал, під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок; 0 балів – студент, який не приймає участь в обговоренні питань на занятті або студент відсутній на занятті. Студент, який отримав за всі контрольні завдання не менше 55 балів, допускається до іспиту. Підсумковий контроль здійснюється за шкалою ECTS. <i>Друга складова</i> – екзамен де студент набирає 100 балів. Оцінка за дисципліну «Загальна теорія підготовки спортсменів». Загальний бал за засвоєння дисципліни, що підлягає внесенню в заліково-екзаменаційну відомість, розраховується наступним чином: $R = 0,5(П_y) + 0,5(ЕР).$ (П_y) – підсумковий бал, який включає тестову контрольну роботу, індивідуальне завдання (реферат) та виступ з доповіддю або підготовка презентації; (ЕР) – підсумковий бал за екзаменаційну роботу.
Академічна доброчесність	Академічна доброчесність включає в себе сукупність духовних цінностей, таких як чесність, справедливість, довіра, повага і відповідальність, яких повинні дотримуватися усі учасники освітнього процесу. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

	- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Порушенням академічної доброчесності учасниками науково-освітнього процесу вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок.
Інформаційне забезпечення	<i>Основна література:</i> 1. Булатова М.М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях / М.М. Булатова. – К.: Олімпійська література, 2008. – 400 с. 2. Сергієнко Л. П. Спортивний відбір: теорія та практика у 2 кн. Книга 1. – Теоретичні основи відбору: Підручник / Л. П. Сергієнко. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2009. – 672 с. 3. Сергієнко Л.П. Теорія та методика дитячого та юнацького спорту: підручник / Л.П. Сергієнко. – К.: Кондор-Видавництво, 2016. – 542 с. 4. Шкрептії Ю. М. Управління тренувальними і змагальними навантаженнями спортсменів високого класу / Ю. М. Шкрептії. – К.: Олімпійська література, 2005. – 257 с. 33. <i>Допоміжна:</i> 1. Круцевич, Т. Ю. Теорія та методика фізичного виховання: в 2 т. / Т. Ю. Круцевич. – К.: Олімпійська література, 2003. Т. 1. – 424 с. 2. Ровний А.С. Формування системи сенсорного контролю точних рухів спортсменів – Дис. ...доктора наук фізичного виховання і спорту 3. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів-К.: Олімпійська література, 2001-440с. <i>Інформаційні ресурси</i> 1. http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1420

Розробник:
старший викладач
кафедри ФВіС
 / А. Ю. Приймак/
«   » _____ 2025 р.

Розглянуто і схвалено
на засіданні кафедри ФВіС
Протокол № 17 від 06.05.2025 р.
В. о. зав. кафедри ФВіС
 / С. О. Черненко/
«   » _____ 2025 р.

Гарант освітньої програми:
Доцент кафедри ФВіС,
к.н.ф.в.с.
 / С. О. Черненко/
«   » _____ 2025 р.

Затверджую:
Декан факультету інтегрованих
технологій і обладнання
 / О. Г. Гринь /
«   » _____ 2025 р.